

Tiszántúli független Újság

politikai napilap

Szeptember 5-én, csütörtökön lépi át a honvédség a trianoni román határt

Az első bevonulás színhelye: Máramarossziget és Szatmárnémeti — Szeptember 6: Nagyvárad — Szeptember 11: Kolozsvár — Szeptember 12 és 13: Székelyföld

Vasárnap megkezdte tárgyalásait a magyar-román vegyesbizottság — A bizottság tagjai Debrecenből járnak a tárgyalásokra Nagyvárad lakossága mámoros lelkesedéssel ünnepelte a magyar vezérkari tiszteket **Döntőbírótságot kér Bulgária, ha ma nem egyeznek meg**

Debrecen, szeptember 2. A Magyar Távirati Iroda kiküldött munkatársa jelenti:

Vasárnap a magyar-román vegyesbizottság a nagyváradi városházán délután félhat órától hajnali félnégy óráig egyhuzamban tartó tárgyalás után megállapodott a területátadás kérdéseiben.

A magyar honvédség szeptember 5-én lépi át a régi határt s a bevonulás szeptember 13-án ér véget.

Szeptember 5-én az egész vonalon megkezdődik a bevonulás, kivéve a nagyváradi szakaszt, ahol erre csak egy nap mulva, szeptember 6-án kerül sor.

Az első napon Máramarosszigetre és Szatmárnémetibe vonul be a honvédség, szeptember 6-án Nagyváradra, s azután fokozatosan előrehaladva szeptember 11-én vonul be Kolozsvárra.

A két utolsó napon a déli székely

részeket fejeződik be a bevonulás.

A vagyoni és átadási kérdések tárgyalását ma délután két órakor a Bihar-keresztes és Biharpüspöki közötti vámpületben folytatják.

Bukarest, szeptember 2. (Német Távirati Iroda.) Románia megtett minden előkészületet a bécsi döntés végrehajtására. Bukarestből 500 társasgépkocsit küldtek Erdélybe a hatóságok elszállítására. Kolozsvárról vegyes román-magyar polgárőrséget alakítottak. Ennek az a feladata, hogy közreműködjen a kiűrités surlódás nélküli végrehajtásában. Valamennyi nyilvános helyiség zárva van. A vendéglők délben és este 2-2 óra hosszúságú katonaság nyitva. A katonaság mindenütt ura a helyzetnek.

Bukarest, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) Bukarestben a különböző szakaszok átadási időpontjai már ismeretesek, de a lapok még nem közlik ezeket.

Hivatalos jelentés a nagyváradi tárgyalásról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar-román vegyesbizottság vasárnap délután négy órakor Nagyváradon összeült.

A bizottságnak az a feladata, hogy először megvonnja részletekbe menőleg a pontos határvonalat, másodsor megállapítsa, hogy milyen szakaszokban adja át a román hadsereg a Magyarországhoz visszakerült területet a honvédségnek és harmadsor megtárgyalja a területátadással kapcsolatos kérdéseket.

A magyar bizottságot vitéz Náday István altábornagy vezeti. A bizottságban helyet foglal Ujszászy István vezérkari ezredes, dr. Rakolczay László vezérkari őrnagy és Szentpétery György vezérkari százados, akik — mint emlékeztetés, — vitéz Náday István altábornaggal együtt a Turnu-Severinbe kiküldött magyar bizottságban a honvédséget képviselték. Tagja még több vezérkari tiszt, mint speciális szakértő, továbbá a külügy-minisztérium részéről dr. Sebestyén

Pál miniszteri tanácsos, a nemzetközi szerződések osztályának vezetője, végül Rónai András, miniszteri titkár, az államtudományi intézet helyettes igazgatója.

A magyar bizottság vasárnap délelőtt kevéssel tíz óra után gépkocsin indult el Budapestől Nagyváradra.

Az átvétel körülményeinek és részleteinek letárgyalására megalakult magyar vegyesbizottság vasárnap délelőtt több gépkocsin Debrecenbe utazott és az Arany Bika szállóban szállt meg. Itt van a bizottság állandó szállása és innen jár át Nagyváradra a román bizottsággal való tárgyalások folytatására. A bizottság, amely vitéz Náday István altábornagy vezetése alatt áll, állandó telefonösszeköttetést tart fenn a kormánytényezőkkel, hogy a tárgyalások minden fázisáról pontos és azonnali tájékoztatást adjon.

Debrecen, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) A magyar-román vegyes bizottság hétfőn délután újabb ülést tartott, ezúttal Nagyvárad köze-

lében a határmentén álló Vám és Touring klub házában. A magyar bizottság vitéz Náday István altábornagy vezetésével indult el Debrecenből gépkocsikon és háromnegyed 2 órakor érkezett a határhoz. Itt a Vám és Touring-klub ház előtt Dragalina hadtesttábornok fogadta a magyar küldöttséget. Dragalina tábornok a tegnapi nagyváradi első ülésen még nem tudott résztvenni és így tegnap román részről Stehlea dandártábornok vezette a román delegációt, aki a mai ülésen is résztvett. A vegyes bizottság a modern román stílusban épült Vám és Touring-klubház széles, oszlopos tornácán, a szabadban tartotta mai ülését. Összetoltak két asztalt és körülötte foglaltak helyet a bizottság tagjai. Az ülés két órától este félkilencig tartott és amikor sötétedni kezdett, két lámpát helyeztek az asztalra, minthogy az épületben már nem működött a villanyvilágítás.

A mai ülésen részletesen kidolgozták a kiűritést és bevonulás kérdéseit, továbbá megállapodtak az átadandó területek lakosai személyi és vagyoni biztonságának hatékony megővésében, azonkívül a bécsi döntés értelmében magyar állampolgárrá váló személyeknek a román hadsereg kötelékéből való haladéktalan elbocsátásában. A magyar bizottság a hétfői ülés után ismét visszatért Debrecenbe, ahová 10 órakor érkeztek meg.

A magyar-román vegyesbizottság legközelebbi ülését holnap, kedden délelőtt tíz órakor tartja ugyancsak a határon lévő Vám és Touring-házban.

A magyar bizottság Debrecenben

Vasárnap az Arany Bika szállóban több katonai személyiség számára szobákat foglaltak le, azzal a meghagyással, hogy a vendégek még előre meg nem határozható időpontban fognak majd megérkezni.

Senki sem sejtette még akkor, hogy a debreceni szálloda vendégei a magyar bizottság tagjai lesznek, akik Debrecenben szállva meg, utaznak át Nagyváradra, hogy a visszatért erdélyi területek átadásának részleteit megbeszéljék. Röviddel azonban kiszivárgott a hír, hogy a magyar bizottság Náday István altábornagy vezetésével hamarosan Debrecenbe érkezik. A szálló körül vasárnap délután és este állandóan nagy tömegek lésnek a delegáció érkezését és még a késő éjszakai órákban is sok érdeklődő akadt a szálló körül.

Hajnaltól hatalmas gépkocsik gördültek az Arany Bika portája elé. A túrakocsik virágbaborultak, nemzeti színű szalagokkal díszítve, mutatták, hogy különös ünnepe alkalomból hordják utasaikat. A virágokat és a nemzetiszínű szalagokat a mámoros boldogságban lelkesedő nagyváradiak tűzték a gépkocsik oldalára és ezzel küldték el örömi üzenetét Debrecenbe.

Vitéz Náday István altábornagy és a bizottság tagjai megérkezésük után azonnal lakosztályukba vonultak és hétfőn délelőtt hagyták csak el elsőemeleti szobáikat.

Hétfőn délben vitéz dési Bajnóczy József hadtestparancsnok és Lossonczy István kormánybiztos főispán tettek látogatást vitéz Náday István altábornagnál, majd a bizottság tagjai az Arany Bika szálloda éttermében fogyasztották el ebédjüket. Délután ismét eltávoztak a városból, hogy folytassák tárgyalásaikat a román bizottsággal.

A magyar bizottság hétfőn este érkezett vissza Debrecenbe, az Arany Bika szállóba. A bizottság tagjai megvacsoráztak, majd korán nyugovóra tértek.

A BUKARESTI NÉMET ÉS MAGYAR KÖVETSÉGET CSENDŐRÖK S RENDŐRÖK VÉDIK

Bukarest, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) A bukaresti magyar követséget hétfőn az erdélyi magyarok valóságos elárasztották és érdeklődtek a hazatérés körülményei felől. Az érdeklődők legtöbbször azonnal indulni akart, bár a vonatok túlszűlve indultak a visszatérőkkel. A

magyar és a német követség épülete körül különben még mindig erős csendőr és rendőrszolgálat cirkál. A német konzulátus közelében a rendőr-

ség géppuskás harcokcsója is készen áll, nemkülönben néhány vízfecskendő is, az esetleges tüntetők lehülésére.

Magyar-román barátság szükségéről ír a Messaggero

Róma, szeptember 2. (Magyar Távíráti Iroda.) A Messaggero külpolitikai főmunkatársa bécsi tudósításában hangsúlyozza, hogy Erdéllyel kapcsol-

sen megállapított állam területe kisebb, mint a kettős monarchiabeli magyar birodalom. Azt, hogy Romániában mit gondolnak, Manoilescu miniszter beszédében világos szavakkal juttatta kifejezésre.

Románia számára a bécsi döntés természetesen nem ünnepnap. Húsz hosszú év alatt a román nép felrevezetve a Titulescu-féle politikusoktól, olyan állapotokhoz szokott hozzá, amely nem felelt meg belső erejének s amely sem történelmileg, sem népileg nem volt megalapozva. Erdély egyrészeről való lemondás most annál elkészebb a román nép számára, mert ezáltal vissza kell adniok Dél-Dobruzdát s nemrégiben adták át Besarabiát és Észak-Bukovinát a Szovjet-Uniónak. A bécsi döntésben foglalt védelmi biztosítékok a népcsoportok számára, valamint Magyarország őszinte jóakarata azt a jogos reményt kelti a románokban, hogy az új határon túl maradt népcsoportok biztos jövőnek nézhetnek elébe.

Bern, szeptember 2. (Német Távíráti Iroda.) A Badener Tagblatt a bécsi döntéssel kapcsolatban azt írja, hogy a döntés mutatja, hogy Európa délkeletén a tengely az úr. A tengelyhatalmak által a románok számára nyújtott biztosítékok világosan mutatják, hogy a nyugati hatalmaknak a Balkánon nincsen hatalmuk. (MTI)

Pigniczky István

A szegedi hírneves Brauswetter óraszakképző tanítványa

12 évig elsőrendű szakmunkása volt. — CSAPO UTCA 12. SZ.

Berlin, szeptember 2. (Német Távíráti Iroda.) A vasárnapi német lapok részletesen foglalkoznak a háború egyéves fordulójával. A sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy az angolok részéről egy évvel ezelőtt kirozszakolt háború egészen másképp folyt le, mint ahogy azt Németország ellenségei elképzelték. Ennek a háborús évnek a lefolyása — írja a Börsenzeitung — azzal a feltétlen bizonyossággal tölt el minket, hogy az egyetlen, még velünk szemben álló ellenségünkkel is elbántunk. A német lapok kiemelik a háború évfordulójának és a bécsi döntésnek időbeli találkozását. Megállapítják, hogy mi sem jellemzőbb az egy éve tartó háború után beállt helyzetre, mint a bécsi döntés. A jelenlegi háború előidézte mérhetetlen történelmi változás — írja a Börsenzeitung — főképpen abban nyilvánul meg az európai szárazföldön, hogy a tengelyhatalmak már most, a háború zürzavarában nyugodtan és elvitatlanul illetékeséggel láthatnak hozzá ahhoz, hogy Európát újjáépítsék a jog, a józan ész és a természeti következmények szellemében, míg Anglia szorongva várja a német támadást. (MTI)

Bukarest, szeptember 2. (Bud. Tud.) A Curentul a bécsi döntőbírói ítélettel kapcsolatban berlini jelentést közöl, amelyben kiemeli, hogy most már a jövő felé kell irányítani a tekinteteket. Romániának és Magyarországnak — mondják Berlinben — jószomszédi viszonyban kell együttélniük egymással. A tengelyhatalmak erre — úgy mond — maguk adtak példát a déltiroli kérdés elintézésével. A jövő érdekében a történelmi pillanatokban áldozatokat kell hozni.

A bukaresti lapok részletesen beszámolnak a bécsi tárgyalásokról és a döntőbírói ítéletről. Közlik a döntőbírói ítélet által megállapított új határvonalat.

APOLLO filmszínház Telefon: 25-09

A rendkívüli hosszú műsor miatt az előadások kezdete: hétköznap d. u. fél 5, 7 és fél 10 órakor. Ma és szerdán, szeptember hó 4-én utoljára kerül bemutatásra

A francia összeomlás

A dünkirchényi pokol! — Zuhanó bombázók irtózatos támadásai! — Menekülő ellenség a Csatornán! — A Weygand-vonal áttörése! — A Duce impériuma hadbalép! — Páncélóriások gígaszi csatája a tengeren! — Párizs német kézen! — A Maginot-vonal áttörése. — A második Compiègne!

Közlik továbbá a félhivatalos Orient Rádió egy hosszabb közleményét a döntőbírói ítélet elfogadásáról és annak előzményeiről. Megállapítja a közlemény, hogy Románia számára ez volt az egyetlen bölcs magatartás, amelyet a jelen helyzetben tanúsított. Románia egész külpolitikai rendszere a demokráciákra épült fel, ezért azonban összeomlottak egész Európában. Más megoldás nem volt, csatlá-

kozni kellett a tengelyhatalmakhoz és viselni annak következményeit, bár Románia veszteségei — úgy mond — fájdalmasak, a tengelyhatalmak által adott biztosíték életfontosságú Románia létére, különösen ma, amikor annyi állam tűnik el, mintha nem is lett volna.

Románia most újból visszatérhet rendes belső életmódjához és hozzáláthat az azonnali leszereléshez.

Nagyvárad magyarsága óriási lelkesedéssel fogadta a magyar vezérkari tiszteket

Nagyvárad, szeptember 2. A Magyar Távíráti Iroda kiküldött tudósítója jelenti: Nagyvárad magyarsága minden képzeletet felülmúló mámoros lelkesedéssel fogadta vasárnap délután a magyar-román vegyesbizottság ülésére érkező magyar küldöttséget.

A nagyváradiak a budapesti rádió háromnegyedkét órai hírközlésében értesültek arról, hogy tizenegytagú magyar bizottság — közöttük kilenc vezérkari tiszt — vitéz Nádai István altábornagy vezetésével gépkocsin elindult Nagyváradra. Hamarosan kiszámították, hogy körülbelül négy óra hosszat tarthat az út, amíg elérkeznek Nagyváradra, de már két óra után özönlenni kezdett a tömeg a Főterre. A magyar bizottság, amely öt gépkocsin indult el, útközben megállt Püspökladányban és itt a vasúti állomás éttermében ebédelt.

Keleteurópai idő szerint félöt órakor futott be a gépkocsisor Nagyváradra a városháza előtti tere. A tér ekkor már zsúfolásig megtelt a tömeggel, amely

valóságos extázisba esett, amikor megpillantotta a magyar gépkocsikat s bennük a magyar tiszteket egyenruhában.

A tömeg körülözlönlötte és valósággal megostromolta a gépkocsikat, virágokat szórta a kocsikra, felugrártak a kocsik hűtőjére, sőt tetejére is és mindenki kezét akart fogni a magyar tisztekekkel az ablakon keresztül.

„Magyar katonák! Magyar honvédtisztek!” — kiáltották, majd útemesen éltették Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját.

A gépkocsik alig tudtak előrehaladni, a tömeg úgy körülvetette azokat. A nagy ünneplésben néhány kocsi ablakát is betörték, sőt a kocsik tetejét és sárhányóját is behorpasztották. Egy román hadnagy úgy akart rendet teremteni, hogy riasztólövéseket adott le. Mindez egyáltalában nem izgatta a tömeget, amely egy tapodtat sem mozdult, sőt

a riasztólövések után a Himnusz kezdte énekelni. „Horthy Miklós! Éljen! A magyar hadsereg éljen! Éljen Teleki és Csáky!” — hangzottak fel minduntalan a kiáltások.

A helyzetet a román tárgyalóbizottság katonai vezetője, egy tábornok mentette meg azzal, hogy intézkedett, hagyjanak szabadfolyást a tömeg lelkesedésének.

A tömeg egészen az éjjelutáni órákig ott állt a városháza kivilágított ablakai alatt. Most már türellemmel és rendben várakozott, csak időnkint ismétlődtek meg az ütemes kiáltások, amelyekkel a kormányzó, a magyar hadsereget, a miniszterelnököt és a külügyminisztert éltették. Már jóval elmúlt éjfél, amikor az emberek oszladni kezdtek. A határtalan lelkesedésben és a mindent elsöprő öröm ellenére sem került sor incidensekre.

Ribbentrop és Ciano táviratváltása

Berlin, szeptember 2. (Német Távíráti Iroda.) Ciano gróf olasz külügyminiszter Bécsből jövet a birodalmi határ elhagyásakor a következő táviratot intézte Ribbentrop birodalmi külügyminiszterhez:

„Abban a pillanatban, midőn Olaszországba visszatérek, szükségét érzem annak, hogy kifejezzem Önnek bajtársi üdvözlőmet és szívből köszönetet mondjak vendégteretért. Kérem, tolmácsolja hódolatomat a Führernek. Nagy örömmel szolgált, hogy a felfogások és célok teljes összhangjában Önrel együtt közreműködhettem az igazság és megbékélés olyan művének megvalósításában, amely újabb bizonyossága a Führer és a Duce által Európának szánt új rend megteremtésében a tengelyhatalmakra

háruló magasztos feladatnak.”

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter választávirata így hangzik:

„Fogadják köszönetemet azért a bajtársi üdvözlőmet, amelyet Olaszországba visszaérkezésemkor hoztam intézett. Teljes mértékben osztom örömet és megelégedését azon, hogy Bécsben együttesen fontos európai kérdést sikerült megoldanunk. A tengely ezzel megteremtette a végleges megbékélést a Duna-medencében és a bécsi döntőbírói ítélettel újból megmutatta az egész világnak, milyen magasztos felelősségérzet tölti el a Ducét és a Führert Európa újjáalakításának munkájában. Kérem, tolmácsolja a Duce-nak legőszintébb érzelmeimet.” (MTI)

Szabó Béni felhívása a brassói magyarsághoz

Brassó, szeptember 2. (Bud. Tud.) Szabó Béni volt magyarpárti szenátor, a brassói magyarság egyik vezetője, felhívást intézett a Brassóban lakó magyarokhoz, hogy továbbra is maradjon nyugodt, ne kapkodjon, mert minden a legnagyobb rendben fog lefolyni. A vissza-

csatolandó területekre való átköltözéssel csak zavarják a hatóságok munkáját. Az átköltözésre — úgy mond — elegendő idő áll rendelkezésre a bécsi döntőbírói ítélettel megállapított egy év alatt.

(Folytatása a negyedik oldalon.)

Szülők! Iskolatáskát

hátításkát

Tóthfalussy

böröndös szaküzletében vásároljanak.

Nagy választék!

Olcsó árak!

latban minden vitának meg kell szünie, a magyaroknak és románoknak egyaránt kerülniök kell minden szemrehányást. A bécsi döntés hatalmas előnyeit kell szem előtt tartani. A húsz éves sebeket csakis egy dolog gyógyíthatja be és ez a magyar-román barátság. Ez a barátság nemrégiben még képtelenség lett volna, most azonban mindkét nemzet számára sürgős életszükségletté vált. Az erdélyi kérdés az igazság szerint megoldódott és Erdély nagy városaiban ismét felgyulhat a magyar kultúra lángja. A bécsi egyezményt a magyarok és a románok lojálisan kell, hogy végrehajtsák és az egymással való testvériségben kell a jövő útján haladniok.

Róma, szeptember 2. (Magyar Távíráti Iroda.) A Gazetta del Popolo vezércikkében a következőket írja:

Magyarország a tengelyhatalmak iránti hűsége folytán immár csaknem megkéttszerezte területét és lakosságának számát. Magyarország most ismét elérkezett a kárpáti határhoz. Mindehhez egyetlen puska és egyetlen ember feláldozása nélkül jutott el. A Stampa vezércikkében ezeket írja:

A bécsi döntőbíráskodás ragyogó megnyilvánulása volt az új európai szellemnek. Miközben az angol propaganda nem győzi hangoztatni, hogy Németország és Olaszország teljes győzelme európai zsarnokságot jelentene, a két tengelyhatalom a béke, a rend és igazság jegyében rendezte az erdélyi kérdést, amellyel a népszövetség nem is akart foglalkozni. Magyarország, amely idejében belátta a demokráta hatalmak tehetetlenségét, joggal örülhet az elért eredményeknek. Magyarország a tengelyhatalmak segítségével folytán három békés revíziót hajtott végre és újból több mint egy millió magyar tért vissza Szent István koronájának szuverenitása alá. A történelemben kevés példa van, hogy ilyen nagyszabású kérdést ennyire gyorsan oldottak meg az igazság követelményeinek megfelelően. A némes magyar nemzet az európai népek közösségében elfoglalta az őt megillető fontos helyet.

Bécs, szeptember 2. (Magyar Távíráti Iroda.) Győz a béke Délkeleten c. alatt a Völkischer Beobachter újból foglalkozik a bécsi döntéssel. Magyarországon — írja a lap, — az öröm. — Ez nem is csoda, ha emlékezetünkbe idézzük, hogy a trianoni gyalázatos szerződés talán még keményebben sújtotta a magyar népet és még jobban megcsönkította, mint a központi hatalmak többi nemzetét. A magyarok öröme és Németország, valamint Olaszország iránt érzett hálája azonban a magyar nép józan ösztöneire is mutat, merthiszen álmai nem valósulhattak meg mind és a most végleg-

90 zászló
visszatért
számára
szerdán indulnak B

B6/A6

B6/A5

B5/A3

B4/D3

A3

A4

D3/A3

MA UTOLJARA
a rendkívül mulatságos
és szórakoztató film

magyar és a német követség épülete körül különben még mindig erős csendőr és rendőrszolgálat. A német konzulátus közelében a rendőrség géppuskás harcokcsija is készen áll, nemkülönben néhány vízfecskendő is, az esetleges tüntetők lehűtésére.

Magyar-román barátság szükségéről ír a Messaggero

Róma, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) A Messaggero külpolitikai főmunkatársa bécsi tudósításában hangsúlyozza, hogy Erdéllyel kapcsolatos megállapított állam területe kisebb, mint a kettős monarchiabeli magyar birodalom. Azt, hogy Romániában mit gondolnak, Manoilescu miniszter beszédében világos szavakkal juttatta kifejezésre.

Románia számára a bécsi döntés természetesen nem ünnepnap. Húsz hosszú év alatt a román nép félrevezetve a Titulescu-féle politikuskától, olyan állapotokhoz szokott hozzá, amely nem felelt meg belső erejének s amely sem történelmileg, sem népileg nem volt megalapozva. Erdély egyrészt való lemondás most annál elkerülhetőbb a román nép számára, mert ezáltal vissza kell adniok Dél-Dobruzdát s nemrégiben adták át Besarabiát és Észak-Bukovinát a Szovjet-Uniónak. A bécsi döntésben foglalt védelmi biztosítékok a népcsoportok számára, valamint Magyarország ösztönző jóakarata azt a jogos reménykelti a románokban, hogy az új határon túl maradt népcsoportok biztos jövőnek nézhetnek elébe.

Bern, szeptember 2. (Német Távirati Iroda.) A Badener Tagblatt a bécsi döntéssel kapcsolatban azt írja, hogy a döntés mutatja, hogy Európa délkeletén a tengely az úr. A tengelyhatalmak által a románok számára nyújtott biztosítékok világosan mutatják, hogy a nyugati hatalmaknak a Balkánon nincs hatalmuk. (MTI)

Szülők!
Iskolatáskát
hátitáskát
Tóthfalussy
bőröndös szaküzletében
vásároljanak.
Nagy választék! Olcsó árak!

latban minden vitának meg kell szünie, a magyaroknak és románoknak egyaránt kerülniök kell minden szemrehányást. A bécsi döntés hatalmas előnyeit kell szem előtt tartani. A húsz éves sebeket csakis egy dolog gyógyíthatja be és ez a magyar-román barátság. Ez a barátság nemrégiben még képtelenség lett volna, most azonban mindkét nemzet számára sürgős életszükségleté vált. Az erdélyi kérdés az igazság szerint megoldódott és Erdély nagy városaiban ismét felgyullhat a magyar kultúra lángja. A bécsi egyezményt a magyarok és a románok lojálisan kell, hogy végrehajtsák és az egymással való testvériségben kell a jövő útján haladniok.

Róma, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) A Gazzetta del Popolo vezércikkében a következőket írja:

Magyarország a tengelyhatalmak iránti hűsége folytán immár csaknem megkétszerezte területét és lakosságának számát. Magyarország most ismét elérkezett a kárpáti határhoz. Mindehhez egyetlen puska és egyetlen ember feláldozása nélkül jutott el. A Stampa vezércikkében ezeket írja: A bécsi döntéshozás ragyogó megnyilvánulása volt az új európai szellemnek. Miközben az angol propaganda nem győzi hangoztatni, hogy Németország és Olaszország teljes győzelme európai zsarnokságot jelentene, a két tengelyhatalom a béke, a rend és igazság jegyében rendezte az erdélyi kérdést, amellyel a népszövetség nem is akart foglalkozni. Magyarország, amely idejében belátta a demokráta hatalmak tehetetlenségét, joggal örülhet az elért eredményeknek. Magyarország a tengelyhatalmak segítségével három békés revíziót hajtott végre és újból több mint egy millió magyar tért vissza Szent István koronájának szuverenitása alá. A történelemben kevés példa van, hogy ilyen nagyszabású kérdést ennyire gyorsan oldottak meg az igazság követelményeinek megfelelően. A német magyar nemzet az európai népek közösségében elfoglalta az őt megillető fontos helyet.

Bécs, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) Győz a béke Délkeleten c. alatt a Völkischer Beobachter újból foglalkozik a bécsi döntéssel. Magyarországon — írja a lap, — az öröm. — Ez nem is csoda, ha emlékeztetünkbe idézzük, hogy a trianoni gyalázatos szerződés talán még keményebben sújtotta a magyar népet és még jobban megcsontította, mint a központi hatalmak többi nemzetét. A magyarok öröme és Németország, valamint Olaszország iránti érzeti halála azonban a magyar nép józan ösztöneire is mutat, merthízen álmai nem valósulhattak meg mind és a most végleges-

Pigniczky István
A szegedi hírneves Brauswetter órszaktudós tanítványa
12 évig elsőrendű szakmunkás volt. — CSAPO UTCA 12. SZ.

Berlin, szeptember 2. (Német Távirati Iroda.) A vasárnapi német lapok részletesen foglalkoznak a háború egyéves fordulójával. A sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy az angolok részéről egy évvel ezelőtt kirozszakolt háború egészen másképp folyt le, mint ahogy azt Németország ellenségei elképzelték. Ennek a háborús évnek a lefolyása — írja a Borsenzeitung — azzal a feltétlen bizonyossággal tölti el minket, hogy az egyetlen, még velünk szemben álló ellenségünkkel is elbánnunk. A német lapok kiemelik a háború évfordulójának és a bécsi döntésnek időbeli találkozását. Megállapítják, hogy mi sem jellemzőbb az egy éve tartó háború után beállt helyzetre, mint a bécsi döntés. A jelenlegi háború előidézte mérhetetlen történelmi változás — írja a Borsenzeitung — főképpen abban nyilvánul meg az európai szárazföldön, hogy a tengelyhatalmak már most, a háború zürzavarában nyugodtan és elvitathatatlan illetékességgel láthatnak hozzá ahhoz, hogy Európát újjáépítsék a jog, a józan ész és a természeti követelmények szellemében, míg Anglia szorongva várja a német támadást. (MTI)

Bukarest, szeptember 2. (Bud. Tud.) A Curentul a bécsi döntéshozásról ítélettel kapcsolatban berlini jelentést közöl, amelyben kiemeli, hogy most már a jövő felé kell irányítani a tekinteteket. Romániának és Magyarországnak — mondják Berlinben — jószomszédi viszonyban kell együttélniök egymással. A tengelyhatalmak erre — úgy mond — maguk adtak példát a déltiroli kérdés elintézésével. A jövő érdekében a történelmi pillanatokban áldozatokat kell hozni.

A bukaresti lapok részletesen beszámolnak a bécsi tárgyalásokról és a döntéshozásról. Közlik a döntéshozásról ítélet által megállapított új határvonalat.

APOLLO filmszínház Telefon: 25-09
A rendkívüli hosszú műsor miatt az előadások kezdete: hétköznap d. u. fél 5, 7 és fél 10 órakor. Ma és szerdán, szeptember hó 4-én utoljára kerül bemutatásra

A francia összeomlás

A dünkircheneri pokol! — Zuhán bombázók irtózatosa — Menekülő ellenség a Csatornán! — A Weygand-vonal áttörése! — A Duce impériuma hadbalép! — Páncélóriások gázsi csatája a tengeren! — Párizs német kézen! — A Maginot-vonal áttörése. — A második Compiègne!

Közlök továbbá a felhivatalos Orient Rádió egy hosszabb közleményét a döntéshozásról és annak előzményeiről. Megállapítja a közlemény, hogy Románia számára ez volt az egyetlen bölcs magatartás, amelyet a jelen helyzetben tanúsított. Románia egész külpolitikai rendszere a demokráciákra épült fel, ezért azonban összeomlottak egész Európában. Más megoldás nem volt, csatlakozni kellett a tengelyhatalmakhoz és viselni annak következményeit, bár Románia veszteségei — úgy mond — fájdalmasak, a tengelyhatalmak által adott biztosíték életfontosságú Románia létére, különösen ma, amikor annyi állam tűnik el, mintha nem is lett volna.

Románia most újból visszatérhet rendes belső életmódjához és hozzáláthat az azonnali leszereléshez.

Nagyvárad magyarsága óriási lelkesedéssel fogadta a magyar vezérkari tiszteket

Nagyvárad, szeptember 2. A Magyar Távirati Iroda kiküldött tudósítója jelenti: Nagyvárad magyarsága minden képzeltet felülmúló mámoros lelkesedéssel fogadta vasárnap délután a magyar-román vegyesbizottság ülésére érkező magyar küldöttséget.

A nagyváradiak a budapesti rádió háromnegyedkét órai hírközlésében értesültek arról, hogy tizenegytagú magyar bizottság — közöttük kilenc vezérkari tiszt — vitéz Náday István altábornagy vezetésével gépkocsin indult Nagyváradra. Hamarosan kiszámították, hogy körülbelül négy óra hosszat tarthat az út, amíg elérkeznek Nagyváradra, de már két óra után özönlni kezdett a tömeg a Főterre. A magyar bizottság, amely öt gépkocsin indult el, útközben megállt Püspökladányban és itt a vasúti állomás éttermében ebédel.

Keleteurópai idő szerint félöt órakor futott be a gépkocsisor Nagyváradra a városháza előtti térre. A tér ekkor már zsúfolásig megtelt a tömeggel, amely valóságos extázisba esett, amikor megpillantotta a magyar gépkocsikat s bennük a magyar tiszteket egyenruhában.

A tömeg körülöngyölközött és valósággal megostromolta a gépkocsikat, virágokat szórta a kocsikra, felugrártak a kocsik hűtőjére, sőt tetejére is és mindenki kezét akart fogni a magyar tisztekekkel az ablakon keresztül.

Ribbentrop és Ciano táviratváltása

Berlin, szeptember 2. (Német Távirati Iroda.) Ciano gróf olasz külügyminiszter Bécsből jövet a birodalmi határ elhagyásakor a következő táviratot intézte Ribbentrop birodalmi külügyminiszterhez:

„Abban a pillanatban, midőn Olaszországba visszatérek, szükségét érzem annak, hogy kifejezzem Önnek bajtársi üdvözlétemet és szívből köszönetet mondjak vendégszeretetéért. Kérem, tolmácsolja hódolatomat a Führernek. Nagy örömmel szolgál, hogy a felfogások és célok teljes összhangjában Önnel együtt közreműködhettem az igazság és megbékélés olyan művének megvalósításában, amely újabb bizonyosságot a Führer és a Duce által Európának szánt új rend megteremtésében a tengelyhatalmakra

háruló magasztos feladatnak.”

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter választávirata így hangzik:

„Fogadják köszönetemet azért a bajtársi üdvözlétek, amelyet Olaszországba visszatérkezéskor hozzám intéztek. Teljes mértékben osztozom örömöt és megelégedését azon, hogy Bécsben együttesen fontos európai kérdést sikerült megoldanunk. A tengely ezzel megteremtette a végleges megbékélést a Duna-medencében és a bécsi döntéshozás újabb megmutatta az egész világnak, milyen magasztos felelősségérzet tölti el a Ducét és a Führert Európa újjáalakításának munkájában. Kérem, tolmácsolja a Ducénak legőszintébb érzelmeimet.” (MTI)

Szabó Béni felhívása a brassói magyarsághoz

Brassó, szeptember 2. (Bud. Tud.) Szabó Béni volt magyarpárti szenátor, a brassói magyarság egyik vezetője, felhívást intézett a Brassóban lakó magyarokhoz, hogy továbbra is maradjon nyugodt, ne kapkodjon, mert minden a legnagyobb rendben fog lefolyni. A vissza-

csatolandó területekre való átköltözéssel csak zavarják a hatóságok munkáját. Az átköltözésre — úgy mond — elegendő idő áll rendelkezésre a bécsi döntéshozásról ítélettel megállapított egy év alatt.

(Folytatása a negyedik oldalon.)

10 zászlót sz
isszatért ter
számára D

dán indulnak Erdély

és p

vasutasok. A zászlószent

Anna plébánia templom

hétfőn délelőtt 10 órakor

szatolt területekre helyezte

asutasok egyrésze ezekkel

l voult be a templomból

ez alkalomból zsfúfolás

a debreceni katolikus k

szentélyben jelent me

József egyházközségi t

után ezt a zászlótömeg

tam, elsősorban arra kerle

risztusban keresztény m

véreim, hogy adjunk hátat

ek, aki megkönyorult r

gy visszaadta megfáradt

elkünknek, magyar család

z egész magyar Hazának

z Isteni Gondviselés vért

mezt azt amire vágyunk.

szurkálás történt tegnap

A Bajtos-utcában egy 13

iszárták a szemét. A szer

nyermekeket életveszélyes állap

titották be a nyíregyházi Er

ázba.

Szender 13 éves nyíregyh

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

nyíregyházi úton áldoz

Standard, Philips, Eka 1941 típusú rádiót
ROBOZ és HAMMER-nál
 Piac u. 8. — Telefon: 24-30.

90 zászlót szenteltek meg a visszatért területek vasutasai számára Debrecenben

Szerdán indulnak Erdélybe a debreceni vasutasok és postások

A debreceni vasutasok a bécsi döntés után elhatározták, hogy a debreceni üzletgazdaság területének állomásai számára nemzeti színű címeres magyar zászlókat visznek. Ezeket a mintegy 90 darab hatalmas nagy zászlókat hétfőn szentelték meg a debreceni vasutasok. A zászlószentelés a Szent Anna plébánia templomban volt hétfőn délelőtt 10 órakor. A visszatért területekre helyezett magyar vasutasok egyrésze ezekkel a zászlókkal vonult be a templomba, amelyet ez alkalomból zsúfolásig megtöltött a debreceni katolikus közönség. A szentélyben jelent meg Wolfinau József egyházközségi tanácsos, dr. Unger József egyházközségi tanácsnokkal. Ugyanott jelent meg Tóth Kálmán táblai bíró és családja és sokan mások. Pontosan 10 órakor Láng Pál pápai kamarás papi ornátusban megjelent és megszentelte a zászlókat, majd a következő beszéret mondotta:

— Miután ezt a zászlótömeget megáldottam, elsősorban arra kérek titeket Krisztusban keresztény magyar testvéreim, hogy adjunk hátat a jó Istennek, aki megkönnyít rajtunk, hogy visszaadta megéppézt magyar lelkeinknek, magyar családoknak és az egész magyar Hazának a békét. Az Isteni Gondviselés vétele-nül adta meg azt amire vágytunk. A zászlókra magyar címer mellett én ott látom „Istenért és Hazáért” szavakat. Ez a két szó a magyar eszme sark-pontját jelenti. Ez a két szó erkölcsi

kötelességet jelent és a két szót egymástól elválasztani nem lehet. Az Isten és a Haza szeretete kötelesség. A hazaszeretet felséges erény, egyenlő az Isten szeretetével. Minden embernek megvan a maga hazája. Bárhova visz el utunk, mindig hazavágyunk. Szeressük tehát ezt a magyar hazát, melyet csak olyan kevesen szeretnek, becsülnek és szeressük azokat a férfiakat, akik nem szeretik. Nemcsak szóval kell szeretni a hazát, de tettekkel is. Minden erőnk a hazaszeretet szolgálatába kell állítani. A hála és elismerés illesse azokat a férfiakat is, akik úgy intézték Hazánk sorsát, ahogy az Isten akarta. Ők az Isten akaratából látták, hogy az istenszerető Magyarország lett legjobban megéppézt, tehát igazságot adtak. Vissza-jött a felszabadult Erdély és most, amikor ezeket a zászlókat oda elvisszük, vigyék el magatokkal és ezekkel a megszentelt zászlókkal az Isten és a Haza szeretetét és ha ez így lesz, hiszem, hogy Istenünk örvendezni fog a magyar hazaszeretet lobogó lángjában a Kárpátoktól az Adriáig.

A megszentelt zászlókat a magyar határon Révész Imre református püspök fogja megáldani. A zászlókat egyelőre bevagonirozták a MANSz vasutas csoportja által felvirágozott szerelvény kocsiába, melyekkel a magyar vasutasok és postások utaznak el Debrecenből Erdélybe szerdán este, hogy csütörtökön már átvehesék a magyar postát és vasutakat.

Egy 13 éves fiúnak kiszúrták a szemét

Tragikus szurkálás történt tegnap Nyíregyházán. A Bujtos-utcában egy 13 éves fiúnak kiszúrták a szemét. A szerencsétlen gyermeket életveszélyes állapotban szállították be a nyíregyházi Erzsébet-kórházba.

Pollák Sándor 13 éves nyíregyházi, Bujtos ucai lakos a szurkálás áldozata. Összetalálkozott egy fiatalkorú híres „szurkálóval”, aki belekötött és borotva-éles késével a szemén és a korján megszurta. Pollák Sándor a véres merénylet után eszméletlenül, véresen maradt a tett színhelyén.

A merénylet a rendőrség elfogta. A tanuvalomások bizonyítják, hogy a fiatal merénylet erőszakkal köztölt Pollák Sándorba, aki még védekezni sem tudott a veszedelmes támadóval szemben. A szurkáló fiatalkorú bátyja aki, szemtanuja volt a támadásnak, azt vallotta, hogy testvére híres szurkáló, aki állandóan borotvaéles késsel jár és a legkisebb nézeteltérés is már elegendő ahhoz, hogy kést ragadjon.

A súlyosan sérült Pollák Sándort értesüléseink szerint a kórházban megoperálják, valószínű, hogy egyik szemét ki is operálják. A véres és kegyetlen szurka-

lás ügyében folyik a szigorú rendőri vizsgálát.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ**

Felakasztotta magát a kamarában

A biharnagybajomi csendőrség jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Sárretudvariban Haan András cipész, sárretudvari lakos öngyilkosságot követett el. Reggel kiment az udvar egyik végében épült különálló kamara helyiségbe, ahol senki sem tartózkodott és ott felakasztotta magát. Mire rátaláltak, halott volt. Tettének oka életuntság. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Marólóg áldozata lett egy 18 hónapos gyermek

Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a múlt nap Hajdubárházon. Rác Ferenc 18 hónapos gyermek a konyhában hozzájutott a marólógot tartalmazó edényhez és ivott belőle. Oly súlyos sérülést szenvedett, hogy borzalmas kínok után rövidesen kiszívódott. — A vizsgálat megállapította, hogy gondatlanság merült fel és meg is indult az eljárás.

Rektori és dékáni fogadóórák az egyetemen

Hétfőn délelőtt dr. Mitrovics Gyula egyetemi professor, a Tisza István Tudományegyetem ezidei rectora, megjelent a rektori hivatalban. Nyomban megjelenése után fogadta dr. Kiss Zsigmond tanácsos, egyetemi tanácsjegyző, aki az új rektornak a folyó ügyekről tett jelentést. Ezután meghatározta a rektori fogadóórákat. E szerint a debreceni Tisza István Tudományegyetem rectora hétfő és kedd kivételével minden nap 12 és 1 óra között fogadja azokat, akik előtte megjelenni akarnak. A rektor ezután aláírta azokat az átiratokat, melyekben a társügyetek és főiskolák tanácsaival és rectoraival közölték, hogy a Tisza István Tudományegyetem kormányzását átvette. Majd a dékániakat látogatta meg. A dékáni hivatalokban is megjelentek már az új dékánek és meg-

Horváth Elemér
zenekara

Máriássy Kató
magyar nótáival
az üvegtérben

Karsai Éva
és
Erdélyi Klári
Paizs zongora-duójával
Fehér szalonban
vitéz **Fejérről**
AZ ARANY BIKÁBAN.

állapították egyöntetűen, hogy a dékáni fogadóórákat naponta 12—1 óra között lesznek.

Egy 90 éves gyilkosság rejtélye

Kisléta község határában egy elásott férfi holttest csontvázára bukkantak

Közel egy évszázados gyilkosság rejtélye tartja izgalomban Kisléta község lakosságát. A község határában földásás közben egy férfi csontvázára bukkantak.

Tegnap reggel a máriapócsi csendőrség telefonon jelentette a nyíregyházi kir. ügyészségnek, hogy titokzatos lelete bukkantak. Kisléta határában, körülbelül 300 méternyire a községtől, földásás közben egy 120 cm. mélységű gödörben férfi

csontvázat találtak. A férfi, a feltevések szerint, gyilkosság áldozata lett. A kör- orvos megvizsgálta a csontvázat s az orvosi vélemény szerint az ismeretlen holttestet közel 90 évvel ezelőtt ásták el s így a személyazonosságát megállapítani lehetetlenség.

A nyíregyházi kir. ügyészség engedélyt adott arra, hogy a férfi csontvázat eltemethessék. A vizsgálat tovább folyik.

Valószínűleg megszűnik a debreceni római katolikus apostoli kormányzóság

A békeparancs következtében Magyarország egyik leggazdagabb katolikus egyházmegyéje a Szt. László Király által alapított nagyváradi katolikus egyházmegye kettészakadt. Egyik fele a trianoni Magyarország területére esett, míg a másik része román megszállott területre az egyházmegye székhelyével, Nagyváraddal együtt. A bécsi döntés folytán Nagyvárad újra Magyarországhoz tartozik és vele együtt a garda váradegyházmegye nagy része is visszatért, noha az új határon kívülmaradt még az egyházmegye 12 plébániája.

A trianoni békekötés után Róma úgy rendelkezett, hogy a csonka váradegyházmegye magyar területre eső része felett apostoli kormányzóság rendelkezék és az apostoli kormányzóságot Debrecenben, a csonka váradegyházmegye magyarországi részének káptalanját pedig Budapesten helyezték el.

Most Nagyvárad visszatérével, jól értesült egyházi körök úgy tudják, hogy közölesen pápai rendelet jelenik meg, amely megszünteti a debreceni apostoli kormányzóságot és a váradegyházmegye élére a pápa püspököt nevez ki. Csak nemrégiben úgy a szatmári, mint a váradi püspökség romániai részére Nap-holcz Jánost, a kolozsmonostori jezsuita rendfőnököt nevezte ki XII. Pius pápa.

Miután Szatmár és a szatmári püspökség területe is teljes egészében visszakerült Magyarországhoz, valószínű, hogy mind-ezeket a római udvar figyelembe veszi és visszaállítja mindkét püspökséget. Hogy aztán ki fog kerülni a szatmári és ki a váradi egyházmegye élére, most még nem tudják.

Azaz azonban illetékeskörök számonnak, hogy a Debrecenben felállított apostoli kormányzóság megszűnik.

Ebben az esetben a debreceni római katolikus papság egyik tagja, dr. Beöthy György apátkanonok eltávozik Debrecenből, mert ő nagyváradi kanonok és egyben az apostoli kormányzóság irodavezetője és mint ilyen a nagyváradi püspöki irodában nyer beosztást.

A csonka váradegyházmegye apostoli kormányzója, dr. Lindenberger János prépost követlenül Róma intézkedése után egy pástorlevelet ad majd ki és ez a pástorlevél fog számot adni az apostoli kormányzóságot ért legfelsőbb pápai rendelkezésekről.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN UJSÁG-ban!

Hungária filmszínház **Karaván** Előadások: d. u. 5, 7 és 9 órakor.
 MA UTOLJÁRA a rendkívül mulatságos és szórakoztató film: **HIRADÓ!**
 (EGY KISLÁNY, SZÁZ CIGÁNY)

Megkezdték a román hadsereg leszerelését

Bukarest, szeptember 1. (NST.) Amint már a bécsi döntésnél elhatározták és Manoilescu külügyminiszter szombati rádióbeszédében bejelentette, a román hadsereg általános leszerelése, úgy látszik, már meg is kezdődött. Bukarestben vasárnap már igen sok autóbust kivontak a forgalomból és azt mondják, hogy ezeket a járműveket az elbocsátott katonák hazaszállítására veszik igénybe.

Bukarest, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) A magyar-román katonai vegyes bizottságnak vezetője román részről Stehlea tábornok és tagjai azok a törzstisztek, akik résztvettek a turnu-severini tárgyalásokon. A román bizottság vezetőjének, Dragalina tábornoknak kellett volna lennie, ő azonban betegét jelentett.

Szigorú rendelkezések Aradon

Arad, szeptember 2. (Bud. Tud.) Az aradi rendőrség rendelete értelmében este tíz óra után senkinek sem szabad az utcán tartózkodni. A mozik, színházak nem tarthatnak előadást és teljes zenetilalom van. Hanosló rendelkezést adott ki a temesvári rendőrség is.

Bukarest, augusztus 31. (Magyar Távirati Iroda.) Péntek este óta váiamennyi színházban, moziban és zenés szórakozóhelyen tilos a zene, úgyszintén a rádióból is törölték a zenés műsorszámokat.

Tüntetés Kolozsvárott

Bukarest, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) Az Erdélyből érkező hírek szerint Erdélyben általában nyugalom van. Pénteken este Kolozsvárott tüntetés volt, a tömeg azonban később békésen szétoszlott. Az átadandó terület nagyobb városaiban a magyar népközösség helyi tagozata együttműködik a helyi hatóságokkal.

tásokat. Több tanár is felszólalt ezalkalommal és méltatlankodva, borzalmassá minősítették a bécsi döntést. Mint az Evenimentul kolozsvári tudósítója jelenti, elhatározták, hogy valamennyi tanár helyén marad mindaddig, amíg az egyetemet átadhatják annak összes felszerelésével, könyvtárával, laboratóriumával stb. Úgy gondolják, hogy a hét végéig erre a célra kiküldendő vegyes magyar-román bizottság elvégzi az átadást, illetve az átvételt.

Bukarest, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) A kolozsvári egyetem tanácsa a rector elnöklésével ülést tartott, amelyen a rector ismertette a kiürítésre vonatkozó miniszteri utasítást.

Magyar zászló leng Nagykárolyban

Mátészalka, szeptember 2. Vállaj községből látható, hogy Nagykárolyban a templom tornyán és igen sok épületen a magyar nemzetiszínű zászló leng, a határon átjövők elbeszélése szerint a lakosság lelkesedése leírhatatlan. (MTI)

lő leng, a határon átjövők elbeszélése szerint a lakosság lelkesedése leírhatatlan. (MTI)

Szigorú román rendelet a tüntetések és felvonulások ellen

Bukarest, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) Szamos tartomány királyi helytartója felhívást intézett a lakossághoz, hogy őrizze meg hidegvérét és tartózkodjon minden olyan ténykedéstől, amely a szenvedélyek veszélyes hullámaint megindíthatná.

Bukarest, szeptember 2. (NST) David Popescu tábornok román belügyminiszter vasárnap este a következő hivatalos közleményt tette közzé:

Vasárnap este Bukarestben a belügyminisztérium egy szigorú rendeletét hozta nyilvánosságra, amely szerint a bécsi döntéssel kapcsolatban bármilyen természetű tüntetés, izgatás vagy felvonulás szigorúan tilos. Azokat, akik ily kihágást követnek el, súlyosan megbüntetik.

— A kormány megengedte, hogy három napon át hazafias tömegtüntetéseket rendezzen a lakosság. Tekintettel azonban arra, hogy ezek a tüntetések helytelen mederbe siklottak, minden csoportosulást és uccai megnyilatkozást a legszigorúbban megtiltott. Minden intézkedést megtettem, hogy jelen rendelkezéssel esetleg ellenszegülőkkel szemben nyomban a legerélyesebb karhatalmi beavatkozás történjen.

A belügyminisztérium szeptember 3-ig bezárólag betiltott mindenféle előadást. Zenét még lakásban sem szabad hallgatni.

Bánffy gróf kiáltványa

Kolozsvár, szeptember 2. (Bud. Tud.) Bánffy Miklós gróf a magyar népközösség elnöke kiáltványt adott ki. A tengelyhatalmak döntését megnyugvással kell fogadnunk, s adjuk bizonyítékát ebben a történelmi órában annak, hogy mi magyarok mindenütt és minden körülmények között meg tudtuk őrizni azt a férfias felegyelmet és méltóságérzést, amelyről mindenkor tanubizonyosságot tettünk. Legyünk bölcsen megértők azok iránt, akiknek szintén otthona Erdély földjéhez. Lelki egységünket soha semmisen bonthatja meg. (MTI)

gáraihoz. A kolozsvári magyar népközösség, mondja többek között a kiáltvány, a jelenlegi helyi hatóságok vezetésével egyetértésben a magyar honvédség megérkezéseig a rend fenntartásában való együttműködést határozta el. Bárminemű rendbontás, vagy ennek kísérlete a legszigorúbb megtorlást fogja maga után vonni.

Kolozsvár, szeptember 2. (Bud. Tud.) A kolozsvári magyar népközösség kiáltvánnyal fordult a város pol-

Nagyvárad, szeptember 2. (Bud. Tud.) A bécsi döntés közzététele után a nagyváradi magyarság vezetői is felhívást intéztek Bihar megye és Nagyvárad magyar lakosságához, arra kérve, hogy őrizze meg nyugalmukat, viselkedjenek felegyelmzetten, más nemzetiségű polgártársaink iránt legyenek méltók a magyar lovagiaság közismert erényeihez. (MTI)

A román külügyminiszter beszéde

Bukarest, szeptember 2. (Stefani.) Manoilescu külügyminiszter szombaton este kifejtette, hogy a bécsi döntőbírói ítéletről a két érdekelt fél nem vitatkozhatik és hogy Románia az ítéletet lojálisan végre fogja hajtani. Az előállított helyzetről szólva utalt arra, hogy jelentős román kisebbség marad Magyarországon, de a tengelyhatalmak külügyminiszterei biztosították, hogy jó bánásmódban

fog részesülni. Rendkívül fontos ténynek mondotta Olaszország és Németország szavatosságát Románia területi integritásának és sérthetlenségének megvédésére. Ez a szavatosság rendkívül nagy jelentőségű európai tény, mert eddig — a Németországgal határos kis szlovák országot nem számítva — a tengelyhatalmak sohasem adtak ilyen kezességet.

— Ez a rendkívüli tény mutatja —

mondotta —, hogy a tengelyhatalmak, felismerve a ránkényszerített áldozatot, eleget tettek a román küldöttek kérésének és feltétlen biztosságot nyújtottak a román államnak.

A miniszter kifejtette, hogy a román kormány sohasem fogja ezt a kezességet arra felhasználni, hogy zavaró magatartást tanúsítson bármely szomszédja ellen, majd így folytatta:

— Eltérően más kezességtől, amelyeket a multban kaptunk és amelyeknek értékéről meggyőződünk, az

olasz-német kezesség hatályos és közvetlenül érvényesül. Ezt a kezességet két módfelet erős ország nyújtotta, amely közelünkben van és megvan a módja, hogy haladéktalanul éreztesse erejét, ha Románia védelme kerül szóba.

A miniszter végül hangsúlyozta, hogy mátol kezdve a román politika nem ismer többé más irányt, mint a tengelyét. Ebbe veti Románia a maga nagy reményeit, valamint tulajdon erejébe is. (MTI)

Bulgária osztozik a magyarok örömeiben

Szófia, szeptember 2. (NST) A bécsi döntéssel kapcsolatban azt írja Ganev professzor az Utro hasábjain, hogy az a jog diadala volt nemcsak a baráti Magyarország, hanem a tengelyhatalmak politikai szempontjából is. E döntés következményeképpen Délkelet-Európa rend-

szereinek teljes átépítése várható. A cikk író ezután megállapítja, hogy a tengelyhatalmak ezzel a döntéssel folytatták a béke biztosítására irányuló munkájukat. A cikk végén hangsúlyozza, hogy Bulgária osztozik a magyarok örömeiben.

A miniszterelnök tanácskozásai az erdélyi feladatok megoldásáról

Budapest, szeptember 2. Magyarország kormányára és az egész nemzetre jelentős feladatok várnak. A visszacsatolt terület megszerzése, az anyaországba való beolvadása óriási munkával jár. A kormány elhatározta, hogy átmenetileg a visszacsatolt területek feletti katonai közigazgatás gyakorolja majd a hatalmat. A katonai parancsnokság mellett azonban a különböző minisztériumok egy-egy szakelődője is helyet foglal. Ezek a szakelődők az erdélyi magyar vezetőkkel együttesen tesznek majd javaslatokat a katonai parancsnokságnak a különleges problémák megoldására.

A katonai közigazgatást egy idő múlva felváltja a polgári közigazgatás. Ennek megszervezése Kereszt-Fischer Ferenc belügyminiszter feladata. Telegi Pál gróf miniszterelnök a belügyminiszterrel már hosszabb megbeszélést folytatott a kérdéssről. A tanácskozásba bevonták Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert is. A kérdés pénzügyi lebonyolítását beszélték meg vele. A miniszterelnök a kormány tagjaival egyenként tárgyalja le az Erdély visszavételével időszerűvé vált kérdések megoldását. Az egyes miniszterek tervezeteket dolgoztak ki. Ezeket a tervezeteket vitatják most meg a miniszterelnökkel és az egyes miniszterekkel folytatán-

dó megbeszéléseken rendszerint jelen van a pénzügyminiszter is, aki megteszi észrevételeit a zelőterjesztett javaslatok pénzügyi megoldásáról. Telegi Pál gróf miniszterelnök vasárnap is hivatalában tartózkodott és folytatva ezekkel a kérdésekkel kapcsolatos megbeszéléseit. A kormányelnök az utolsó 24 óra alatt az erdélyi feladatokról a belügyminiszteren kívül igen részletesen tanácskozott Bartha Károly honvédelmi miniszterrel, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, Varga József iparügyi és kereskedelemügyi miniszterrel, aki különben a tanácskozás után visszautazott Bécsbe Radocsay László igazságügyminiszterrel.

A miniszterelnöknek az a véleménye, hogy Erdélynek az anyaországgal való egyesítését a leggyorsabb ütemben kell végrehajtani. A megnagyobodott ország feladatairól különben a miniszterelnök fontos nyilatkozatot tesz szerdán a képviselőház ünnepi ülésén, megvilágítja a döntés történelmi jelentőségét, előzményeit s ezután vázolja a döntés következtében előálló feladatok megoldására vonatkozó nézetét.

A képviselőház és a felsőház külügyi bizottságaiban gróf Csáky István külügyminiszter tesz nyilatkozatot és a miniszterelnök ehhez az expozéhoz csupán megjegyzéseket kíván fűzni.

Polgári tisztviselők kirendelése a visszacsatolt területekre

Budapest, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) A kormány rendeletet adott ki a m. kir. honvédség által birtokba vett területek működő katonai közigazgatás szerveihez, valamint a katonai közigazgatás alá tartozó polgári közigazgatási igazságügyi és üzemi szervekhez polgári személyek kirendeléséről. A szervekhez az illetékes miniszter szolgálattételre kirendelheti az ő felügyelete alá tartozó tényleges szolgálatban álló, valamint a 70. életévet meg nem töltött nyugállományba helyezett állami vagy önkormányzatba helyezett alkalmazottat. Az illető beleegyezésével közzolgálatban nem álló személyt is kirendelt rendelettel. Nem lehet szolgálattételre kirendelni azt a nyugdíjast, aki szolgálattételre egészségi állapotánál, illetőleg testi, vagy szellemi fogyatkozásánál fogva képtelen.

havi 50 pengő, az ennél kisebb iskolai végzettséghez kötött állású nyugdíjasoknál a havi tiszteletdíj összege legfeljebb 30 pengő. A rendelet részletesen szabályozza a pótdíjak, kiküldetési illetmények mértékét és kimondja, hogy a kirendelt ily román közzolgálati alkalmazottak, illetve ily román nyugdíjasok az idevonatkozó jogszabályok szerint járó illetményekre és nyugdíjelőleg továbbra is jogosultak.

Záporosó, zivatar

Jóslás: Nyugati, északnyugati szél, felhőátvonulások, több helyen, főleg északkeleten és keleten záporosó, néhány helyen zivatar. A hőmérséklet kissé csökken.

OLCSÓBB LETT TALPBOÉR

Budapest, szeptember 2. (Magyar Országos Tudósító.) Dr. Kacsóh Bálint kereskedelmi államtitkár, az árellenőrzés országos kormánybiztosa hétfőn délután az érdekeltekkel folytatott tárgyalás után úgy döntött, hogy szeptember 3-ól kezdve a kész borjúbőr felára 25 százalékról 20 százalékra csökkenthető. A talpárak gyári eladási ára pedig ugyan csak 5 százalékkal csökkentendő. Az ármérséklést úgy gyári, mint a nagykereskedői és kiskereskedői gyárakban végre kell hajtani. (MTI)

győzelem

zágban, szeptember 2. főhadiszállás 86. köz-

Anglia feletti angolok 62 gé

ember 2. (Német Távirati Iroda) Német repülőgépek 62 gé

vadászrepülőnk

és a szeptember 1-ére per 1-ére forduló északi repülőgépek ellen. Repülőnk sokat intéztek a kenti s gban elterülő repülőte lerakások ellen. A verpooli kikötőberendezésvitőműhelyek továbbá

területre bombák

területre bombák dobáltak. Az ellenséges repülőgépek a kenti s gban elterülő repülőte lerakások ellen. A verpooli kikötőberendezésvitőműhelyek továbbá

Repülőnk továbbá

Repülőnk továbbá 74 repülőgépet elűnt. A repülőgépek elűnt.

Repülőnk továbbá

Repülőnk továbbá 74 repülőgépet elűnt. A repülőgépek elűnt.

Repülőnk továbbá

Repülőnk továbbá 74 repülőgépet elűnt. A repülőgépek elűnt.

HIREK

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József út 49. szám. Telefoni 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÖGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

„Megváltó”, Major örökösök, Piac uca 18. — „Muraközi”, Preiser Ernő, Piac u. 72. — „Bocskay”, Lassányi József, Cegléd u. 22. — „Csokonay”, dr. Batáry István, Mester u. 43. — „Árpád fejedelem”, Mikes Béla, Csapókert.

Hősök naplója

1915 SZEPTEMBER 3.

A volt békéscsabai 101. közös gyalogezredben az alábbiak tüntették ki magukat ezen a napon:

Gyors elhatározással és nagy bátorsággal végrehajtott támadásával biztosította ezredének sikeres előnyomulását Magyar János őrmester. A volhyniai Podkamien körüli súlyos harcokban szakaszát hidegvérű körültekintéssel, az ellenség pusztító ágyútűzében minden veszteség nélkül vitte előre. Midőn egy kézigránáttal felszerelt orosz előőrse bukkant, meglepő rajtaütéssel utolsó szál emberig ártalmatlanná tette. Egy orosz katonát, mielőtt kézigránátját kidobhatta volna, sajtákezüleg sújtott le és ezzel a merész rajtaütésével sikerült megakadályoznia, hogy az ellenség a megindított támadásunkról értesülést szerezzen. Magyar János őrmester hősi harca közben megsebesült, de szakaszától ennek ellenére is csak a kötelek rendezése után távozott a kötőzölyhlyre. A mindkét ezüst vitézségi éremmel már megelőzőleg kitüntetett hőst ezért a kimagaslóan hősi és eredményes haditettéért az arany vitézségi éremmel jutalmazták meg.

1917 SZEPTEMBER 3.

Kimagasló személyes bátorságnak, a másokat is lelkes, halálmegevető kötelességeljesítésre buzdító magatartásnak példáját nyújtotta Müller Károly zászlós. A Csernovic környéki Cardaki 324 m. magaslat ellen intézett heves és véres támadás alkalmával a már csüggedni kezdő legénység bátorítására rázendített a „Fel, fel vitézek a csatára...” című lelkesítő dalra, amelyet mindenki utána énekelt és így sikerült a félszázadnak a súlyos veszteségek ellenére is lelkesen végrehajtani lendülettel rohammal megszállni az ellenség vonalát. Az elkecseregett közelharcban a hőselkű zászlós is súlyosan megsebesült. Kiváló vitézségét az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

— A poléarmester Budapesten. Kölcsey Sándor dr. poléarmester hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A poléarmester két napig lesz távol.

— Pályadíjat nyert egy debreceni író. A budapesti Tinódi Társaság irodalmi pályamunkára pályázatot írt. A pályázat alapján számos író és írónő küldött be munkáiból. A pályadíjak közül a Tinódi aranypályadíjat Ferencziny Orosz Margit debreceni tehetséges íróny nyerte. A debreceni íróknak ez alkalomból sokan fejezték ki szerencsekívánataikat.

— Leitner Barnánénál francia és angol órák 1-én megkezdődnek. Széchenyi u. 11. I. emelet.

— Adomány a nagyváradiaknak. A következő levelet kaptuk: Nagyságos Főszerkesztő Úr. Annak öröme, hogy Kolozsvár, Nagyváradi és a többi visszakapott terület vér nélkül újra magyar lett, itt küldök 4 pengőt azzal a kérelemmel, hogy annak idején méltóztassék eljuttatni a nagyváradi nincstelen szegény magyar testvéreink felségítésére. Nagyon sajnálom, hogy nem tudtam többet elszáktatni szerény fizetésemből. Alázatos tisztelettel: Csonka Ferenc házfelügyelő.

Kisebbségi körzetekre osztják a Bellegelőt

Debrecen város mezőgazdasági bizottsága vasárnap délelőtt Csáky János elnöke alatt gyűlést tartott a város-háza kistanácstermében. Az elnök megnyitójában megemlékezett Erdély egyrészt és a Székelyföldnek a hazatéréséről és éltette a Kormányzót, Telekit, Csákyt s a baráti németek vezéreit. A bizottság nagy lelkesedéssel fogadta a bejelentést.

Kegyelettel parentálták el Papler Pált, aki érdemes tagja volt a bizottságnak. Helyébe Székely Béla lett a bizottság tagja.

Ugyancsak kegyelettel emlékeztek meg Kerpely Kálmán ny. gazdasági akadémiai igazgató haláláról, aki nagy sikerrel egyeztetette össze az elméleti tudományt a gyakorlatiassággal. Az ő nevéhez fűződik a dohánykísérleti állomás megszervezése is.

Tudomásul vették a legkisebb munkabérmegállapító bizottság megalakulását. Elnöke Rácz Miklós, alelnöke Juhász József lett.

Még a tavaszi bizottsági ülésen olyan előterjesztést tettek, hogy a Bellegelőt kisebb körzetekre kellene osztani, mert a nagykiterjedésű terület ilyen egységes elnevezése zavarokat okoz. A polgármester áttette az ügyet a földmérési felügyelőséghez, amely azt javasolja, hogy a Bellegelőt a kiemelkedő terepformák, erdősségek és nagy közlekedési útvonalak által kellene szétválasztani. Így lenne például Apafája alatti és feletti, Mikepércsi út alatti és feletti Bellegelő. A bizottság ezt a megoldást általános-

— Hajdúmegegye kisgyűlésének ülése. Hajdúvármegye kisgyűlése szeptember hó 9-én a vármegyházán ülést tart. Megelőzően a közigazgatási bizottság tart ülést.

— Sportházasság. Nagy Margit, a magyar olimpiai tornászcsapat tagja és Sándor István, a Bocskay volt jeles csatára, szeptember 3-ikán délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

— A Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskola 43 növendéke helyezkedett el az elmúlt pár hónap alatt. A Naményi-iskola növendékeit mindenütt szívesen alkalmazzák, mert használható, jó munkakerők. Kiképzésüknek a gyakorlati élet követelményeit veszik figyelembe. Az iskolában eddig 285 végzett tanuló nyert állami bizonyítványt s ezek kevés kivétellel mind állásban vannak, részben közhivatalokban, a Magyar Nemzeti Bankban, vármegyei és városi hivatalokban, pénzügyhatóságokban stb. Szeptember elején új „Irodai Tanfolyam” kezdődik a Naményi-iskolában. Vidékről bejárók 85 százalékos vasúti tanulókedvezményben részesülnek. Beiratkozás Bethányi u. 1. I. emelet.

— Az édesítőszer ára. A pénzügyminiszter szeptember 1-től kezdődően újabb szabályozta a mesterséges édesítőszer árát, valamint forgalombahozatalát. Az 50 darab tablettát tartalmazó kis csomag ára kicsinybeni eladásnál 36 fillér, a 100 darabos 72 fillér, a 300 darabos 2.16 pengő. Ezek a tabletták 450-szeres édesítőerejűek, egy 100 darab tablettát tartalmazó csomag tehát 60 kilogramm cukor édesítőerejével egyenlő. Forgalombahoznak még 110-es édesítőerejű tablettákat, melyekből egy csomag 72 fillérbe kerül és 440-szeres édesítőerejű kristályokat, amelyekből egy csomag kicsinybeni eladási ára 13.29 pengő.

— Október végéig felfüggesztették a váltók óvási kötelezettségét. A váltók fizetés céljából való bemutatásának és az óvási felvételének átmeneti elengedésétől 6100/1940. M. E. szám alatt a kormányrendelet adott ki. A rendelet a váltók rendezésének a rendkívüli viszonyok miatt mutatkozó adminisztrációs nehézségeire való tekintettel, az ez év szeptember elsejét, vagy ezt követőleg ez év október 31-ig lejárt váltóknál a fizetés végett való bemutatásának és az óvási felvételének kötelezettségét elengedi.

ságban helyesli, a végleges elnevezés előtt azonban szükségesnek tartja megballgatni az ott lakó gazdákat is, hogy a gyakorlati életben nem alakult-e már ki olyan elnevezése az egyes dűlőrészeknek, amit célszerű megtartani.

Csongrád megye amaz átirata, hogy az ármegállapításnál vegyék figyelembe a termelési költségeket is, továbbá, hogy legfelsőbb gazdasági tanácsot létesítsenek, most már túlhaladott.

Tudomásul vette a bizottság, hogy a jövő hónapban olyan gépet mutatnak be a bizottságnak, mely a tengerikórt csaknem egészében fel tudja dolgozni tápanyagának.

Polgáry Miklós kérte, hogy a leveleket ne október, hanem november elsején kezdjék meg. A bizottság a kérelmet nem fogadta el.

Az ipartestülettel egyetértve támogatja viszont a bizottság azt a kérést, hogy a kirakodó- és állavásárok azonos napokra essenek, tehát a sertésvásár hétfőn, a szarvasmarha- és lóvásár kedden és szerdán, a juhvásár pedig csütörtökön.

Polgáry Miklós javaslatára kéri a bizottság, hogy az erdősségi hidakat javítsák ki, mert azokat az esőzés megrongálta.

Csuka Lajos a sertésvásár reformját kérte olyanformán, hogy a vevő köteles legyen nyomban az alku után a vételár 10 százalékát bánatpénzben átadni az eladónak.

A bizottság ezt elfogadta s ezzel a gyűlés véget ért.

— A közigazgatási bizottság ülése. — Debrecen város közigazgatási bizottsága csütörtökön délután tartja szeptember havi rendes ülést.

Irógépek HURAY Iparkamara javítása Tel: 17-93.

* Diszszászlok, lobbogók Erdély címeivel beszerezhető Szent Anna u. 10. Piko kézimunkaipar, Telefon 32-41. Árajánlat díjtalan.

— Ciano hazautazott. Rómából jelentik: Ciano gróf külügyminiszter szombaton elutazott Bécsből. Ribbentrop külügyminiszter igen szívesen bűcsúzott el Ciano gróftól. A bűcsúztatáson megjelent Baldur von Schirach birodalmi helytartó is. Velencéből vasárnap reggel repülőgépen folytatta útját és 11 órakor szállt földre a római Littorio-repülőtéren. Fogadtatására a repülőtéren megjelent sok előkelőség, köztük a római magyar követ és a német ügyvivő is.

* Balint Magda okl. nyelvmester német, francia, angol nyelv tanítását megkezdte. Órák megbeszélése, Werbőczy u. 4. II. e. 7. a.

— Torkán akadt a csont. Özv. Vass Sándorné 35 éves orosi lakost szállították a nyiregyházi kórházba, mert a szerencsétlen asszonynak evés közben egy csont a torkán akadt s már a megfulladás veszélye fenyegette. Vass Sándornét megoperálták. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

* Naményi Z. Gyorsíró és Gépiró Iskola új „Irodai Tanfolyam”-ára a beiratkozások megkezdődtek. Vidékről bejáróknak 80 százalékos vasútkedvezmény. Államnévelési bizonyítvány. Állásba helyezés. (Batthyány u. 1. I. sz.)

* Fischer Anny francia diplomás nyelvmesternő francia és angol órákat ad. Csapó u. 54. Telefon: 24-90.

— A nyitott ablakon át kifosztották a lakást. Nyiregyházi úton Tamás Jánosé, Ujszölő uca 109. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrkapitányság bünyügyi osztályán, hogy ismeretlen tettesek, amíg ő távol volt a háztól, a nyitott udvari ablakon át kifosztották a lakást. Tamás Jánosé reggel 8 órakor ment el hazulról és csak este hét órakor érkezett meg. Megdöbbenve látta, hogy távolléte alatt tolvajok jártak nála. Elvitték az új cipőjét, két darab vállkendőt, abroszokat, fehérneműt stb.

A „Ferenc József” keserűviz régóta kitűnően bevált háziszor megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Tökéletes kézikönyv készül a biztosítási intézmény gyakorlati kérdéseiről. Nagy hiánya a magyar biztosítási szakirodalomnak, hogy nem rendelkezünk olyan kézikönyvvel, amely a biztosítási intézmény különböző gyakorlati kérdéseiben megfelelő kioktatást nyújtana a biztosítási pályán újabban mind nagyobb számban elhelyezkedést kereső keresztény ifjúságnak. Mint értesülünk, a Magyar Biztosítástudományi Társulat egy ilyen — valóban hazagpótló — kézikönyv kiadásával foglalkozik. — A kézikönyv, mely kérdéscsoportok alakjában tárgyalja a biztosítás összes fontos tudnivalóit, a Társulat kiadásában már rövid időn belül megjellemik.

* Gábor Magda okleveles nyelvtanárnő német, francia nyelv tanítását megkezdte. Püspöki palota I. kapu II. emelet 5.

* Beírás a Dóczy gyakorló elemi iskolában szeptember 3-án és 4-én, kedden és szerdán délelőtt 9—12-ig lesz. Jelentkezőket felveszünk az II—II, V—VI. és a most megnyitó VII. (hetedik) osztályba.

* Dr. László Erzsébet okl. közép és felső kereskedelmi isk. tanár német, francia, angol óráit megkezdte. Vörösmarty u. 14.

— Egy nevelőnő öngyilkossága. Tegnap este Rákosszentmihályon a rendőrszobára hívták a mentőket, ahol eszméletlenül fektet Sebestyén Károlyné 42 éves budapesti nevelőnő. A mentőorvos megállapította, hogy a nevelőnő ismeretlen méreggel követte el öngyilkosságát. Sebestyénét a mentők súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították. Eddig még nem lehetett kihallgatni és nem tudták megállapítani, miért követte el tettét.

— Vásár Abaújszántón. Az abaújszántói állat- és kirakodó országos pótvásár szeptember 11-én, szerdán lesz, amelyre veszmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— Tolatás közben megsérült egy vasutas. Ifj. Tóth Sándor 21 éves MÁV órabéres fékező szolgálata közben megsebesült. A vasuti kocsiakat állították össze és tolatás közben történt a sérülése. Beszállították a nyiregyházi kórházba, ahol gondos ápolás alá vették. Kihallgatása során elmondotta, hogy a balesetért nem okol senkit. Saját maga vigyázatlansága idézte elő a balesetet.

— Betörés. Cziriák Jánosné, Mező uca 12. szám alatti lakos feljelentést tett a nyiregyházi rendőrkapitányság bünyügyi osztályán, hogy ismeretlen tettesek az éjszotéságot felhasználva, behatoltak udvarába és az ott levő lezárt kamarát feltörték s onnan elvitték két zsák lisztet, egy kupa zsírt és egy jókarban levő kerékpárt. Villany az uccában nem égett s a sötétség leple alatt a tolvajok nyugodtan dolgozhattak. A betörés ügyében a rendőri nyomozás megindult.

177 millió pezeta kártérítést fizet Mexikó a külföldi olavállalatoknak

Mexikó, szeptember 2. (Német Távirati Iroda.) Az 1938 március 18-án kisorsított külföldi olavállalatok kártalanítási ügyében hozott bírói ítélet értelmében a mexikói kormány köteles 177.624.189.60 pezetát fizetni a kisorsított tulajdonokért. Ezzel végleg lezárul egy közel két és fél éve húzódogáló per, minthogy az ítéletet nem lehetett megfellebbezni. Ennek ellenére azt hiszik, hogy az érdekelt cégek mindent elkövetnek, hogy új jogi eszközöket érvényesítsenek. (MTI)

NYILT-TÉR*

Különváltan élő feleségemért. Nagy III. Lászlóné Götz Ilonáért semmiféle felelősséget nem vállalok.

Nagy III. László Dugonits u. 8.

* E rovatban közöltektől sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

SPORT

Sportnap

A v...
velked...
az ez...
rozatá...
zett n...
bathel...
Salgó...
Budap...
sárna...
—Ele...
zés, a...
—Kis...
zelem...
gótár...
góllal...
Sal. I...
(20:0...
volt, a...
Szeg...
lyi H...
melt...
form...
kai) ...
vissz...
szély...
DiMA...
széri...
maid...
nyert...
bomb...
dett...
rekv...
mérk...
könn...
A...
után...
1. U...
2. V...
3. S...
4. F...
5. S...
6. S...
7. I...
8. I...
9. I...
10. C...
11. ...
12-1...
12-1...
14. ...
A...
zelm...
4:2...
zete...
a tö...
ly...
Erd...
Ger...
már...
Sid...
a k...
a j...
viss...
el...
bos...
A...
Tisz...
vá...
Mo...
Má...
tar...
pá...
nak...
—S...
A...
kez...
1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...

A Beszkári vezetők 20...
de végül a DIMAVAG...
Berecz két hatalmas...
hátul meg Kézi jeleske...
Törökvs 61(1:1). A To...
örve, úgylászik az esti...
ártottak neki, a Csepel...
illása a második forduló

Vasutas SC értékes gy...
Kassán a Rákóczi ellen...
éleddében már 30-ra ve...
m játszott Vörös. Kris...
te

szetelenség miatt, ma...
SC és Kassa két gólt ér...
Sídlik javult.

II. osztályú eredmény...
Rusi—Gancz 3:2, Má...
3. Budapesti Vasutas...
Miskolci Vasutas SC...
13:0 (6:0). Az MTK...
te az ifjúsági és II. cs...
tel van

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...

SPORT

Sportnapló

A vasárnapi labdarúgó forduló is bővelkedett meglepetésekben. Úgy látszik, az ezévi bajnokság a meglepetések sorozatát hozza: nincs biztos, nincs elintézt mérkőzés. Kikapott a Gamma Szombathelyen és pontot adott le a Tokod Salgótarjánban, a Szeged Szolnokon és Budapesten győzött a DiMAVAG. A vasárnapi forduló eredményei: Ferencváros—Elektromos 2:0 (1:0). Gyenge mérkőzés, alacsony színvonalú játék. — Újpest—Kispest 4:1 (2:0). Biztos újpesti győzelem. Tokod—Sal. BTC. 1:1 (1:0). Salgótarjánban majdnem győzött Tokod, öngóllal mentette meg az egyik pontot a Sal. BTC. — Szeged—Szolnoki Máv. 2:2 (2:0). Az első félidőben Szeged jobb volt, a másodikban Szolnok és behozta Szeged kétgólos előnyét. — Szombathelyi Haladás—Gamma 4:2 (2:0). Megérdemelt szombathelyi győzelem, a Gamma formán kívül játszott. Nádas (vált Bocskai) igen jó volt, de egymaga nem tudta visszatartani a rohamokat. Turay II. veszélyes volt, de gólt nem tudott lőni. — DiMAVAG—Beszkárt 6:4 (2:3). Vízipóló-szerű eredmény. A Beszkárt vezetett 2:0, majd 3:1, 4:2-re, de végül a DIMAVAG nyert a hajrában. Berecz két hatalmas bombagólt lőtt, hátul meg Kézi jeleskedett. — Csepel—Török 6:1 (1:1). A Török 6:1-re, de végül a DIMAVAG nyert a hajrában. Berecz két hatalmas bombagólt lőtt, hátul meg Kézi jeleskedett. — Csepel—Török 6:1 (1:1). A Török 6:1-re, de végül a DIMAVAG nyert a hajrában. Berecz két hatalmas bombagólt lőtt, hátul meg Kézi jeleskedett.

A bajnokság állása a második forduló után így néz ki:

1. Újpest	2	2	—	8:2	4	
2. WMFC	2	2	—	10:4	4	
3. SalBTC	2	1	1	—	3:1	3
4. Ferencváros	2	1	1	—	4:2	3
5. Szolnok	2	1	1	—	3:2	3
6. Szeged	2	1	1	—	5:4	3
7. Haladás	2	1	—	1	6:5	2
8. DiMAVAG	2	1	—	1	9:8	2
9. Beszkárt	2	1	—	1	7:7	2
10. Gamma	2	—	1	1	4:6	1
11. Tokod	2	—	1	1	2:5	1
12-13. Elektrom.	2	—	—	2	1:5	—
12-13. Kispest	2	—	—	2	1:5	—
14. Török	2	—	—	2	1:8	—

A Debreceni Vasutas SC értékes győzelmet aratott Kassán a Rákóczi ellen 4:2 arányban; félidőben már 3:0-ra vezetett. Pedig nem játszott Vörös, Kristóf, sőt Szabó is otthon maradt, lekéste a vonatot és helyette Gere játszott elől. Így állt fel a DVSC: Keskeny—Csokai—Erdélyi—Elek, Erdei Galambosi—Drab Gere Sidlik Bihari Nagy. Bihari révén már az első percben vezet a DVSC, majd Sidlik lő két gólt. Szünet után öngólt vét a kassai csapat. Utána Bihari kiállítja a játékvezető tiszteletlenség miatt, majd visszaesik a DVSC és Kassa két gólt ér el. A DVSC-ben Csokai, Erdélyi, Galambosi volt jó, elől Sidlik javult.

A többi NB II. osztályú eredmény a Tisza-csoportban: Rusj—Gancz 3:2, Mávag—Lampart 6:3, Budapesti Vasutas—Move Előre 2:1, Miskolci Vasutas SC—Mátészalkai TK 13:0 (6:0). Az MTK 9 tartalékkal, szinte az ifjúsági és II. csapatával állt ki, mert emberei távol vannak. Perces—Kassai AC 7:0, Ozdi Move—Sal. SE 4:0.

A bajnokság állása jelenleg a következő:

Tisza-csoport:						
1. MAVAG	2	2	—	9:3	4	
2. Debr.VSE	2	2	—	7:3	4	
3. Ozdi MOVE	2	1	1	—	6:2	3
4. Rusj	2	1	1	—	5:4	3
5. Misk. VSC	2	1	—	1	13:1	2
6. Perces	2	1	—	1	9:4	2
7. B. Vasutas	2	1	—	1	2:1	2
8. Rákóczi SC	2	1	—	1	7:5	2
9. Lampart	2	1	—	1	7:8	2
10. Move T., El.	2	1	—	1	2:2	2
11. Kassai AC	2	1	—	1	—:7	2
12. Gancz	2	—	—	2	3:6	—
13. Mátészalka	2	—	—	2	1:18	—
14. Sal. SE	2	—	—	2	—:7	—

MINDEN HAZAFIAS KERESKEDŐNÉL kaphat REPOLÓBÉLYEGET!

Hajdú kupa-mérkőzés.

A Hajdú Kupát a Balmazújvárosi SC nyerte. Az utolsó forduló hatalmas meglepetést hozott, a Rákóczi 1:0 arányban legyőzte a Hajdúböszörményi MOVE-t és így nem a H. MOVE, hanem Balmazújvárosi SC nyerte a Hajdú Kupát. A BSC 5:0 arányban nyert a DMTE ellen. A Balmazújvárosi SC másodikban nyerte most a Hajdú Kupát.

Rákóczi FC—Move HTE 1:0. (1:0). Vezetete: Pál. Góllövő: Vécsey. Jók: a Rákóczi minden játékosa, illetve Deli, Fekete, a Rákóczi kiváló kapusa, akinek a legnagyobb része van a győzelemben kitűnő, biztos fogásaival és jó helyezkedésével.

A Teleki „11” F. C. vasárnap 3 órakor a Nyilas II. csapatával játszott a D. T. E. pályán. Az eredmény 4:1 (2:1). A Teleki „11” F. C. szép összjátékkal megérdemelten győzött. Góllövők: Homoki, Fejéri, Szladek (2), illetve Szitási.

DHV—Vargakert FC 3:2 (1:1) Góllövők: Mózes (3), illetve Magyar (2). A mérkőzést vasárnap délelőtt játszották le a DTE pályán.

DHV—Kirtartás FC 4:4 (0:2) Góllövők: Csöré (3), Gara, illetve Molnár (2) Vég, Deák. A mérkőzést vasárnap délután játszották a DTE pályán. A DHV vasárnap két mérkőzést játszott, négy tartalékkal állott ki, mégsem kapott ki. A Kirtartás a II. félidő 30. percéig 3:0-ra vezetett, de a lelkes DHV kiegyenlített.

A KÖNYVKERESKEDÉSEK SZEPTEMBERI ZÁRÓRAJA

Debrecen város üzleti záróját szabályozó 75.962/1922. K. M. sz. rendelet 1. §. 3-ik bekezdése értelmében a könyv-és papírkereskedések szeptember hó 1-től ugyane hó 30-ig este 7 óráig tarthatók nyitva.

A kereskedelmi és iparkamara erre a rendelkezésre felhívja a vásárló közönség, továbbá az érdekelt kereskedők figyelmét.

BEIRATKOZÁSOK

A VÁROSI ZENEISKOLÁBAN

Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődtek, naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5-ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon, fúvóhangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (óvoda) tanfolyamokra.

Beírási díj 6 P. Tandíj: alsó osztályokban 8 P, középső osztályokban 10 P, felsőbb osztályokban 12 P. Zeneműv. főiskolára előkészítő 15 P-t, furulya, zenei előkészítő (óvoda) és az összes mellék-tanszakokra havi 3 P a tandíj.

Felvételi vizsgák: szept. 12. és 13-án d. u. 3—6-ig.

Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdményeken és a zeneiskola titkári hivatalában nyerhető, Vár u. 1. (Telefon 23-96.)

HIRDETmény

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi Bujdosó ucca 20. szám alatt egy darab kb. két éves magas tinó felügyelet nélkül és gazdátlanul találtatott.

Az állat a város istállójában (Bethlen u. 39. sz.) van gondozás alatt. Ha az igazolt tulajdonosa a közhírrététől számított 8 nap alatt az állat ávétele déljából nem jelenkezik, a gazdátlanul talált állat az 1894.XII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000/1894. F. M. sz. rendelet 107. §-ában foglalt rendelkezések alapján Debrecenben 1940 szeptember hó 10-én megtartandó marhavásáron nyilvános árverésen értékesítetni. Debrecen, 1940 augusztus 30-án.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Csütörtöki megnyitását készen várja a budapesti őszi vásár

Két nap múlva, csütörtökön délelőtt 10 órakor nyitja meg ünnepélyes keretek között Varga József kereskedelmi miniszter az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárt. A vásáron a sok nehézség ellenére jóval több, mint 400 magyar iparos és középgyáros és rajtuk kívül 8 különcsoportban az ipart, a házi-asszonyokat és általában a nagyközönséget közvetlenül érdeklő gyakorlati kérdések sorozatát részletesen feltáró külön csoport vesz részt. A vásáron ezévből nemcsak a viszontelárusító kereskedelem, hanem a közönség is szabadon vásárolhat.

Most már nemcsak a vásár vonzza el lenálthatatlanul Budapestre a vidéki közönséget, hanem Erdély egy része viszontértének nagy eseménye is. Szeptember első felében minden napra, minden órára egy-egy rendkívüli ünnepség esik Budapesten s érthető, hogy a vidékiek is szeretnének az ünnepségek részesei lenni. A Budapestre való utazás természetesen lényegesen megkönnyíti a vásárral kapcsolatos felárú utazási lehetőség, amelyet hatalmas tömegek vesznek igénybe.

Felvirágozzák a Debrecenből Erdélybe induló első vasúti szerelvényeket

A MANSz vasutas csoportja elhatározta, hogy azokat a vasúti szerelvényeket, melyek a szolgálati helyüket elfoglaló vasutasokat és postásokat viszik a leomló határokon túra, feldíszítik zöld galyakkal és virágokkal, miként azt a Felvidék és Kárpátalja hazatértek tették. Miután több szerelvény megy az er-

délyi részekbe, így a MANSz vasutas csoportja azt kéri a lelkes debreceni közönségtől, hogy mielőbb küldjön erre a célra sok virágot, hadd menjenek ezek a szerelvények virágosan hazatért véreinkhez. A virágokat kérjük kedden délig leadni a debreceni raktárfőnökséghez.

Beruházási pótlékot fizetnek a tízezer pengőnél nagyobb jövedelmű adózók

Megjelent a kincstári pótlékról szóló rendelet

Ismeretes, hogy az egyenesadókra vonatkozó rendelkezéseket a törvényhozás néhány hónappal ezelőtt módosította és kiegészítette. A pénzügyminiszter most a Budapesti Közlöny vasárnapi számában két fontos rendeletet adott ki a beruházási és a kincstári pótlék fizetéséről. Az első rendelet értelmében azoknak az adózóknak a terhére, akikre beruházási hozzájárulást nem vetettek ki, vagy kivetettek ugyan, azonban a terükre jogerősen fizetett beruházási hozzájárulás egyötöd részre kevesebb, mint az 1940. évre kivetett jövedelemadó fele,

egyébként megtéríteni, vagy helyette viselni tartoznak. Az adózónak ennek ellenére megtérített vagy helyette megfizetett beruházási pótlékot az adózó alkalmazotti kereseti adóalapjához, valamint a jövedelmi adó alapjához hozzá kell számítani. A rendelet intézkedéseket tartalmaz még az örökölt vagy ajándékba kapott vagyonból származó jövedelmek elbírálására és a jogorvoslatra vonatkozóan is.

A pénzügyminiszter másik rendelete a kincstári pótlékról szól. A rendelet szerint

ezek az adózók az 1940. évtől kezdve öt éven keresztül a kiszámított jövedelemadó után ötvenszázalékos beruházási pótlékot fizetnek,

feltéve, hogy az 1940. évi adókvetésnél alapulvett adóköteles tiszta jövedelem 10.000 pengőt meghaladta. A fizetésre kötelezettek kiírásánál minden olyan adózót figyelembe kell venni, akinek adóalapja a 10.000 pengőt meghaladja.

Ezek az adózók öt éven keresztül kötelesek a beruházási pótlékot fizetni, tekintet nélkül arra, hogy a jövedelemadó-alapjuk a későbbi években miként változik. Ebből következik, hogy

az az adózó, akinek jogerős adóalapja az 1940. évben a 10.000 pengőt meghaladta, öt éven keresztül akkor is köteles beruházási pótlékot fizetni, ha valamelyik adóévben adóalapját 10.000 pengőnél kisebb összegben állapítják meg.

Nem lehet azonban a fizetésre kötelezettek közé utólag felvenni azt az adózót, akinek jogerős adóalapja az idén a 10 ezer pengőt nem haladta meg, de a következő öt év valamelyikében 10.000 pengő fölé emelkedik.

A beruházási pótlék mértéke a kivetett jövedelemadó 50 százaléka. A beruházási pótlékot az adózók jövedelemadó alapjából levonni nem lehet. Az adózó helyett a beruházási pótlékot más természetes vagy jogi személy akkor sem köteles viselni, ha az adózásra kivethető adókat alapszabálynál, szerződésnél vagy más kötelezésnél fogva az adózónak

azok az adózók, akiknek jövedelme általános kereseti adó alá tartozik, az adóalapul vett tiszta jövedelmük után az államkincstár javára 1 százalékos pótlékot kötelesek fizetni.

Ezt a pótlékot mindazok az adózók fizetik, akik általános kereseti adót fizetnek. A meghatározott adótételekkel megrótt adózóknál a kincstári pótlék az adó 20 százaléka. A pótlékot az általános kereseti adóval együtt és egy időben kell fizetni.

A bukaresti magyar követ visszatér állomáshelyére

Budapest, szeptember 2. Bár d o s s y László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, aki, mint a magyar delegáció tagja, résztvett a bécsi tárgyalásokon, szombaton hosszabb megbeszélést folytatott gróf Teleki Pál miniszterelnökkel és gróf Csáky István külügyminiszterrel. A megbeszélések után, a vasárnapra virradó éjszaka, Bárdossy László visszautazott a román fővárosba. Vasárnap meg is érkezett Bukarestbe és ismét átvette a magyar követség vezetését.

Kedden, szerdán: 5, 7, 9 órakor!
„A MEGBÉLYEGZETT ASSZONY”
Csak felnőtteknek!

METROPOL SZÁLLÓ

Új tulajdonban. Budapest VII., Rákóczi út 58. — Telefon: 453—150.

Előkelő családi szálló. 150 szoba (30 fürdőszobás szoba). Kényelmes, modern, meleg, folyóvízes, telefonos szobák 5 pengőtől. — Hosszabb tartózkodásnál árengedmény. A Lakberendezési Vásárra felutazók részére — kik ezt igazolják — 20% engedmény.

